

Datum: 22 oktober 2024
Onderwerp: Uitkomsten Septembercirculaire 2024
Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

Op 16 september 2024 is de Septembercirculaire 2024 verschenen. Deze circulaire geeft de meest actuele informatie over de gemeentefonds-uitkering. Wij informeren u op hoofdlijnen over de circulaire.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkering. In mei op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk, in september op basis van de Miljoenennota en in december op basis van de Najaarsnota van het Rijk.

De mutaties uit de Septembercirculaire 2024 hebben een voordelig resultaat effect op de exploitatie voor de jaren 2024, 2025 en 2026 maar nadelig vanaf 2027. We gaan er voorsnog vanuit dat we de middelen die we ontvangen voor extra taken ook gaan inzetten. In hoofdlijnen zijn de uitkomsten van de Septembercirculaire 2024 hierna vermeld:

De Wolden	2024	2025	2026	2027	2028
Uitkomst Meircirculaire 2024	46.397.332	48.212.234	45.809.568	46.292.833	46.915.607
Uitkomst Septembercirculaire 2024	46.516.024	48.229.838	45.758.517	46.045.366	46.565.739
Verschil voor verrekening taakmutaties	118.692	17.604	-51.051	-247.467	-349.868
Taakmutaties (verhogen/verlagen budgetten)	23.581	123.788	99.431	-10.826	-19.500
NETTO gevolgen voor de exploitatie (+ voordeel en - nadeel)	142.273	141.392	48.380	-258.293	-369.368

Hierna volgt een toelichting op hoofdlijnen:

Accresontwikkeling en maatstaf

De WOZ-waarde heeft een effect op de algemene uitkering. Per 1 januari 2024 is het proces rondom de vaststelling van de belastingcapaciteit van gemeenten gewijzigd. De Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ) is uitsluitend leidend. De laatste informatie hierover is dat de definitieve vaststelling van de belastingcapaciteit 2024 plaatsvindt in oktober 2026 waarna de gecorrigeerde waarden van de LV WOZ beschikbaar is voor het CBS. Tot die tijd wordt voor de berekening van de algemene uitkering input WOZ-waarden uit andere landelijke data en index gehanteerd.

Gemeenten ontvangen meer door de wijziging in maatstaven zoals bijvoorbeeld aantal inwoners en aantal ouderen en door de verrekening met het BTW Compensatiefonds (BCF). De voordelige effecten van het accres wegen daarbij niet op tegen de korting als gevolg van de WOZ-waarde.

De volumeontwikkeling van de fondsen is gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2, waarbij t het huidige jaar is) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor het gemeentefonds minder schommelt. In de Miljoenennota 2025 zijn de tranches voor de uitkeringsjaren 2025

en verder naar beneden bijgesteld op basis van het bruto binnenlands product, gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde. Het nadelig effect hiervan (verlaging) ten opzichte van de Meicirculaire 2024 bedraagt in: 2025 ad € 17.607, 2026 ad € 62.254, 2027 ad € 122.139 en 2028 ad € 179.307.

De indexatie voor inflatie (loon- en prijsstijging) volgt de prijs Bbp van het lopende jaar. Voor 2025 is de raming voor de prijs Bbp omhoog bijgesteld. Het effect is: 2025 ad € 207.760, 2026 ad € 238.641, 2027 ad € 272.196 en 2028 ad € 249.623.

De VNG heeft echter laten weten dat voor deze laatste raming een onjuiste gemiddelde is gehanteerd. Dit betekent dat er een lager accres is opgenomen in de Septembercirculaire 2024. Door de onjuiste berekening van het accres is er structureel 0,1% minder in de algemene uitkering verwerkt. De verwachting is dat dit in de Decembercirculaire 2024 wordt hersteld. Voor De Wolden is dit ongeveer € 60.000.

Besparingsverlies Jeugd

Het oude kabinet had besloten om te besparen op jeugdzorg. Het nieuwe kabinet Schoof kiest ervoor om deze besparing te laten vervallen. In de Meicirculaire 2024 was al gemeld dat de besparing voor 2025 nog niet gerealiseerd kon worden en daarom is dit bedrag toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds. Aan de uitgavenkant hebben wij in de begroting geen rekening gehouden met de besparing (realistische kostenraming), dit een voordeel is (ruim € 2 miljoen periode 2026-2028) ten opzichte van de (meerjaren)begroting 2025.

Indexatie Wmo demografie

De VNG en BZK hebben afgesteld dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van) de WMO niet langer via de algemene uitkering van het Gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Afhankelijk van de gekozen bekostigingsvorm wordt een passende geobjectiveerde indexering onderzocht die ook rekening houdt met kostenontwikkeling en demografie/vergrijzing. Vooruitlopend op de uitwerking is bij Voorjaarsnota 2024 een jaarlijks bedrag vanaf 2026 gereserveerd voor een aanvullende indexering voor demografie. In de begroting houden wij al rekening met een kostenstijging voor vergrijzing waardoor dit nu een voordeel is ten opzichte van de begroting. Bij de Kadernota 2026 zullen we de prognoses opnieuw beoordelen en eventueel mutaties verwerken.

Verwerking Septembercirculaire 2024

Wij zullen de uitkomsten van de Septembercirculaire voor 2024 verwerken in de Decemberbijstelling 2024. De uitkomsten (inclusief de nog te verwachten uitkomsten uit de Decembercirculaire 2024) voor 2025 zullen we verwerken in Berap 2025 en vanaf 2026 in de Kadernota 2026.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Roelof Pieter Koning
Gemeentesecretaris

Inge C.J. Nieuwenhuizen
burgemeester